
Kompletterende, komplementerende eller komplimenterende perkutan koronar intervensjon?

SPRÅKSPALTEN

CEDRIC DAVIDSEN

cedric.davidsen@helse-bergen.no

Cedric Davidsen er spesialist i hjertesykdommer og overlege ved Invasiv seksjon, Hjerateavdelingen, Haukeland universitetssjukehus.

KJETIL LØLAND

Kjetil Løland er ph.d. og lege i spesialisering i hjertesykdommer ved Hjerateavdelingen, Haukeland universitetssjukehus.

JON HERSTAD

Jon Herstad er spesialist i hjertesykdommer og overlege ved Invasiv seksjon, Hjerateavdelingen, Haukeland universitetssjukehus.

KAIA SKROMME

Kaia Skromme er lege i spesialisering i hjertesykdommer ved Hjerateavdelingen, Haukeland universitetssjukehus.

JournalSpråket er fullt av feilbrukte eller meningsløse fraser og betegnelser. Noen kan være utilsiktet morsomme.

Pasienter som innlegges med ST-elevasjonsinfarkt, behandles vanligvis med primær perkutan koronar intervensjon, ofte forkortet PCI. Prosedyren innebærer utblokkning av den akutt okkluderte åren. Noen ganger påvises innsnevringer i andre koronarkar som skal behandles i en senere prosedyre. Når pasienten så skal henvises, finnes det flere alternativer for å beskrive denne supplerende prosedyren. På vårt sykehus brukes oftest *kompletterende* eller *komplementerende* perkutan koronar intervensjon, men vi opplever stadig at pasienter blir henvist til *komplimenterende* perkutan koronar intervensjon (figur 1). Hva er riktig?

NSTEMI-utgåen
komplimenterende PCI etter hjertestans 16.8.20
CT- høy calsiumpåskade

Figur 1 Eksempel på arbeidsliste ved hjertelaboratoriet ved Haukeland universitetssjukehus.

Samme opphav, ulik betydning

Komplettere, *komplementere* og *komplimentere* er alle avledet av det latinske verbet *complere*, som betyr 'å oppfylle, gjøre fullstendig', men som brukes med ulike betydninger på norsk: *Komplettere* er verbet svarende til adjektivet *komplett* og betyr 'å gjøre fulltallig eller fullstendig', 'utfylle' eller 'supplere' (1–3). Dette virker som en passende beskrivelse når målet er å fullføre en påbegynt behandling. Norsk register for invasiv kardiologi (NORIC) har valgt denne betegnelsen, der en i nedtrekksmenyen for «Indikasjon» kan velge «Komplettering av tidligere PCI».

Komplementere er verbformen av *komplement* og betyr 'å være komplement til', 'utfylle' eller 'gjøre mer fullstendig' (3–5). *Komplement* er et substantiv som betyr 'et tillegg til eller utfylling av noe'. Det brukes også som fagterm med spesifikke, men adskilte betydninger innen medisinen (komplementsystemet i immunforsvaret), matematikk og grammatikk. Det er således en nyanseforskjell mellom *komplettere* og *komplementere*, men begge har betydningen 'utfylle'. Å *komplementere* den initiale behandlingen må således anses å være et akseptabelt alternativ.

Komplimentere betyr 'å rose, smigre', 'å uttrykke sin beundring ved kompliment' eller 'gi kompliment(er) til' (3, 6, 7). På engelsk kan *complimentary* også bety 'gratis' eller 'inkludert' (8), men det er ikke tilfellet på norsk. Det er bare én bokstav som skiller *kompliment* fra *komplement*, slik at det kan være fort gjort å blande dem sammen. Uttalen er derimot veldig forskjellig. *Kompliment* uttales «komplimang», mens *komplement* uttales «komplement». Årsaken til dette er at *kompliment* har vi fra fransk, mens *komplement* er fra latin. Språkrådet advarer mot forveksling (9) og har også gitt ut en liste over andre ord som ofte blir blandet sammen, misforstått eller forvekslet (10). Det kan kanskje være en liten trøst at man surrer med disse ordene også på engelsk. I *Oxford Dictionary of English* er dette beskrevet slik: «Complement and compliment (together with related words such as complementary and complimentary) are frequently confused» (11).

Prosedyren

I engelskspråklige publikasjoner brukes uttrykket *staged PCI* for å beskrive perkutan koronar intervensjon som utføres i flere seanser (12), noe som på norsk kan oversettes med *stegvis prosedyre*.

Hvorvidt uttrykket *komplimenterende perkutan koronar intervensjon* er riktig å bruke i en henvisning, kan diskuteres. Derimot er det hevet over enhver tvil at hjertelegene ved en seksjon for invasiv kardiologi har mer arbeidsglede når det allerede på forhånd

legges opp til anerkjennelse og beundring.

LITTERATUR

1. Komplettere. I: Det Norske Akademis Ordbok. <https://naob.no/ordbok/komplettere> Lest 17.10.2020.
2. Komplettere. I: Store norske leksikon. <https://snl.no/komplettere> Lest 22.9.2020.
3. Komplement. I: Bokmålsordboka. https://ordbok.uib.no/perl/ordbok.cgi?OPP=Komplement&ant_bokmaal=5&ant_nynorsk=5&nynorsk=+&ordbok=nynorsk Lest 17.10.2020.
4. Komplement. I: Store norske leksikon. <https://snl.no/komplement> Lest 22.9.2020
5. Komplementere. I: Det Norske Akademis Ordbok. <https://naob.no/ordbok/komplementere> Lest 17.10.2020.
6. Komplimentere. I: Store norske leksikon. <https://snl.no/komplimentere> Lest 17.10.2020.
7. Komplimentere. I: Det Norske Akademis Ordbok. <https://naob.no/ordbok/komplimentere> Lest 17.10.2020.
8. Complimentary. I: Merriam-Webster Dictionary. <https://www.merriam-webster.com/dictionary/complimentary> Lest 22.9.2020.
9. Språkrådet. Komplimenten eller komplimentet? <https://www.sprakradet.no/svardatabase/sporsmal-og-svar/komplimenten-eller-komplimentet/> Lest 17.10.2020.
10. Språkrådet. Feil bruk av ord og uttrykk. <https://www.sprakradet.no/sprakhjelp/Skriverad/Feil-bruk-av-ord-og-uttrykk/> Lest 17.10.2020.
11. Complement. I: Lexico. <https://www.lexico.com/definition/complement> Lest 17.10.2020.
12. Hannan EL, Samadashvili Z, Walford G et al. Staged versus one-time complete revascularization with percutaneous coronary intervention for multivessel coronary artery disease patients without ST-elevation myocardial infarction. *Circ Cardiovasc Interv* 2013; 6: 12–20. [PubMed][CrossRef]

Publisert: 1. februar 2021. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.20.0771

Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 14. juli 2026.